

Anmälan om svar på remiss av Folkhälsomyndighetens förslag till föreskrifter om lustgas

Remiss från Folkhälsomyndigheten

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.
Anmälan om svar på remiss godkänns.

Föredragande borgarrådet Alexander Ojanne

Sammanfattning av ärendet

I syfte att motverka användning av lustgas som berusningsmedel har regeringen tagit fram ett förslag på reglering av försäljning lustgas. Av förslaget framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få rätt att besluta föreskrifter som ska komplettera bestämmelserna i lagen. Enligt regeringens lagförslag ska Folkhälsomyndigheten ansvara för tillsynen av att regelverket efterlevs. Lagen och föreskrifterna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

Folkhälsomyndigheten har remitterat förslaget till staden för yttrande. På grund av kort remisstid har stadsledningskontorets tjänsteutlåtande skickats in som remissvar för staden.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen godkänner anmälan om svaret på remissen.

Stockholm den 21 maj 2025

Alexander Ojanne

Bilagor

1. Remiss - Folkhälsomyndighetens förslag till föreskrifter om lustgas, dnr KS 2025/566-1.1
2. Bilaga - Föreskrifter om lustgas, dnr KS 2025/566-1.2

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

I syfte att motverka användning av lustgas som berusningsmedel har regeringen tagit fram ett förslag på reglering av försäljning lustgas. Av förslaget framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få rätt att besluta föreskrifter som ska komplettera bestämmelserna i lagen. Enligt regeringens lagförslag ska Folkhälsomyndigheten ansvara för tillsynen av att regelverket efterlevs.

Folkhälsomyndigheten förväntas få bemyndigande att meddela föreskrifter om lustgas i och med ny lag och förordning om lustgas. Myndigheten föreslår därför föreskrifter som ska tillämpas vid detaljhandel och utlämning av lustgas, samt vid privatpersoners införsel av lustgas. Föreskrifterna innehåller bestämmelser om;

- undantag från mängdbegränsningen för motorsport
- hur kontroll av att mottagaren är näringsidkare ska göras
- hur anmälan av detaljhandel ska göras
- vad anmälan ska innehålla samt utformningen av egenkontrollprogrammet

Undantag från mängdbegränsningen

Folkhälsomyndigheten föreskriver att den mängdbegränsning som finns i den föreslagna lagen om lustgas inte ska gälla för den som har en tävlingslicens med särskild behörighet för lustgas utfärdad av en motorsportorganisation. Folkhälsomyndigheten utgår ifrån att de som utfärdar sådana licenser har ett reglemente med strikta krav för den som ansöker om tävlingslicens.

Kontroll av att mottagaren är näringsidkare

Enligt den föreslagna lagen ska den som lämnar ut lustgas utöver den föreskrivna mängdbegränsningen förvissa sig om att mottagaren är näringsidkare samt tillhandahålla lustgasen på ett sådant sätt att det går att kontrollera.

Folkhälsomyndigheten föreslår att den som lämnar ut lustgas utöver mängdbegränsningen ska förvissa sig om att mottagaren är näringsidkare genom att kräva att den visar ett registreringsbevis från Bolagsverket, ett registerutdrag från Skatteverket, eller motsvarande om näringsidkaren är registrerad i ett annat land.

Anmälan om försäljning

Enligt förslaget till lagen om lustgas får detaljhandel med lustgas endast bedrivas efter att försäljningen har anmälts till Folkhälsomyndigheten. I förslaget till lagen framgår att ett egentrollprogram samt övriga uppgifter som behövs för Folkhälsomyndighetens tillsyn ska bifogas anmälan.

Egenkontrollprogram

De föreslagna föreskrifterna ska bidra till att syftet med lagen uppnås.

Egenkontrollprogrammet med rutiner är centrala verktyg för näringsidkaren att kunna kontrollera och säkerställa att lagstiftningen efterlevs, men det är också ett stöd för Folkhälsomyndighetens tillsyn. Genom att föreskrifterna anger vilka rutiner som egenkontrollprogrammet minst ska innehålla utan att specificera exakt hur dessa rutiner ska se ut, blir minimikraven tydliga för näringsidkarna. Det ger dessutom näringsidkarna frihet att utforma rutinerna så att de passar den verksamhet som de bedriver. På så sätt kan näringsidkarna lättare uppfylla lagens krav på att egenkontrollprogrammet ska vara ändamålsenligt för den verksamhet som de bedriver.

Konsekvenser för stat, regioner, länsstyrelser och kommuner

Föreskrifterna kommer att få konsekvenser för staten: dels för Folkhälsomyndigheten, dels för Tullverket. För Folkhälsomyndigheten handlar det om att myndigheten dels ska ta emot anmälningar och egenkontrollprogram, dels utöva tillsyn över efterlevnaden av föreskrifterna. Tullverket kommer att behöva kontrollera att privatpersoner som vill föra in lustgas utöver mängdbegränsningen i lagen om lustgas har en särskild tävlingslicens för lustgas. I övrigt bedömer Folkhälsomyndigheten att föreskrifterna inte kommer få några ytterligare konsekvenser för staten. Myndigheten bedömer vidare att föreskrifterna inte kommer att påverka regioner, länsstyrelser eller kommuner.

Remissammanställningen

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 22 april 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret har tagit del av Folkhälsomyndighetens remiss och svarar utifrån ett kommunalt perspektiv.

Stadsledningskontoret ser positivt på att Folkhälsomyndigheten tar fram föreskrifter om lustgas. Stockholms stad har problem med lustgasanvändning och försäljning samt nedskräpning och kostnader för återvinning. Stadsledningskontoret ser positivt på de föreskrifter som föreslås, det kan bidra till minskad konsumtion av lustgas i berusningssyfte. Stadsledningskontoret vill dock påpeka vikten av att tillsynen även omfattar försäljning av lustgas på webben, då köp idag i huvudsak sker via sidor online och i sociala medier. Stadsledningskontoret anser i övrigt att Folkhälsomyndighetens förslag till föreskrifter inte påverkar stadens verksamheter.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen anser remissen besvarad i enlighet med vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande